

Hollós Ágnes *A digitális oktatás tapasztalatai*

Kossuth Lajos Evangélikus Általános Iskola és AMI - Soltvadkert

³³”Mekkora a mélysége az Isten gazdagságának, bölcsességének és tudásának! Mily kifürkészhetetlenek szándékai, mily megfoghatatlanok útjai!” (Róm. 11.)

Mindenkit felkészületlenül ért a hír, hogy 2020. március 16-ától digitális tanrend bevezetésére kerül sor, a magyarországi oktatási intézményekben. Megannyi kérdés fogalmazódott meg az oktatással kapcsolatban lévő emberekben: diákokban, szülőkben, pedagógusokban. Az köznevelés különböző iskolafokozataiban, szinterein más-más problémával kellett szembenézni. A cél azonban közös volt: úgy segíteni a tanítás-tanulás folyamatát a résztvevőknek, hogy a helyzethez igazodóan a leghatékonyabb legyen. Sok volt a bizonytalanság, de azt is tudjuk, hogy Isten a feladatok mellé erőt is ad, s a megoldásokat közös erővel, akarattal megtaláljuk.

Kezdetek

1. Soltvadkertben, alsó tagozaton tanítok, jelenleg első osztályban. Nehéz volt megérteni, megértetni, hogy pénteken még mit sem sejtve köszöntünk el egymástól, de hétfőtől már nem találkozhattunk. Próbáltam vasárnap a gyerekek nyelvén, egy levélben megmagyarázni a miérteket:

„Azért írok levelet neked, mert váratlan esemény történik most mindhármanknak életében. A tiédben, a szüleidében és az enyémben is. Egy időre megváltozik mindhármanknak megszokott élete, egy ideig nem tudunk találkozni egymással az iskolában. Ez próbatétel elé állít mindhármankat, mint a mesében. Emlékszel? A mesében a királyfiaknak és a királylányoknak is próbákat kell kiállniuk, akadályokat kell leküzdeniük. Sokat harcolnak, sosem adják fel és a végén sikerül győzniük. Azt is mondhatom, hogy most te vagy a királylány Fanni, Lola, Eszti, Dorina, Lili, Bogi, Emese, Léna, Amira, Viola és te vagy a királyfi Bence, Máté, Áron, Imi, Dani, Dávid, Miki, Gergő, Roli, Ábel.

Most kezdődnek a próbatételek.

Első próbatétel: nagyon fontos azt megértened, hogy nem szünet van most az iskolában, hanem tanulás. Olyan érdekes tanulás, amikor nem szabad bejőnnöd az iskolába, hanem holnaptól kezdve otthon kell minden nap tanulnod. A tanulnivalót, feladatokat elküldöm a szüleidnek, ők pedig továbbadják neked.

Második próbatétel: minden munkanapon kelj fel időben, reggelizz, tisztálkodj, öltözködj fel, készítsd elő a könyveidet és délelőtt tanuld meg azt, amit elküldök a szüleidnek.

Harmadik próbatétel: a szófogadás. Amit anya, apa, és a tanító néni kér, azt meg kell tanulnod. Lehet, hogy ez lesz a legnehezebb próba, de biztos vagyok benne, hogy megbirkózol vele.

Minden nap ezt a három próbát kell majd kiállnod, s akkor elnyered a jutalmat, mindent tudni fogsz, ami 1. osztály végére elvárható...”

A szülőknek küldött levélben segítséget kértem, útmutatást adtam az előttünk álló feladatokhoz:

„Köszönöm támogatásokat, együttműködéseket!

Nem akarlak áztatni Titeket nehéz időszak elé nézünk mindannyian.

Olyan új feladatok, kihívások várnak rátok, amihez **következetességre**, nagyon sok türelemre, humorra, a szigorúság-lazaság egyensúlyának megteremtésére... lesz szükségetek. Kívánok sok erőt ehhez!

Nem lesz egyszerű és könnyű feladat gyermekeitek nap mint nap leültetni a feladatok elé. Egyik legnehezebb feladat szülőként pedagógusi feladatokat ellátni, hisz a szülő a gyermekének a legrosszabb korrepetitora! Könnyebb lesz az életetek, ha valami rendszert alakítotok ki, napirend szerint éltek, én amiben tudok segítek. Keressetek bátran! ...”

2. Az is nehézséget okozott, hogy tanítványaim a szülők segítsége nélkül nem tudtak boldogulni az online térben. SZERENCSÉRE, kevesen használják rendszeresen a „kütyüket”. Miért szerencse ez? Hála Istennek sok szülő távol tartja gyermekét az IKT eszközöktől, nincs okos telefonjuk, nem ülnek naphosszat a gép előtt, jó esetben nem játszanak digitális játékokkal. A gyerekek életkori sajátosságának megfelelően

társasjátékoznak, házi munkát végeznek, a család együtt tevékenykedik, sokat vannak a szabadban, hiszen ilyenkor fejlődik leginkább az agyuk. Ebben az életkorban szükségük van a mozgásra szabad levegőn, hogy a tüdejük minél jobban el tudja látni az agyukat oxigénnel. Most mégis arra kényszerültek, hogy megtanítsák gyermekeiknek a laptop, telefon, használatát, hogy a kiadott feladatokkal önállóan is boldogulni tudjanak. Nagy segítség volt, hogy csak egyféle felületet kellett használni, megtanulni a működését. Iskolánk a Microsoft Office Teams felületét használta. Első osztályban nélkülözhetetlen volt, hogy videók, élő órák segítségével magyarázzak a gyerekeknek.

3. Most igazán nagy szükség volt tanítványaink ismeretére! Nem csak a tudásuk, értelmi képességeik számítottak, hanem a szociokulturális környezetük. Ebből a szempontból egy alsós tanító, osztályfőnök könnyebb helyzetben van, hiszen heti 18 órában tanítom őket, ismerem gondjaikat, bajaikat, örömeiket... Családlátogatások során, a mindennapi beszélgetések kapcsán megismeri a tanító a családok helyzetét, tudja hol milyen segítségre van szükség a helyzethez alkalmazkodó, gördülékenyebb munkavégzés megteremtéséhez.

Folyamatosan monitoroztam a szülőket, hogyan dolgozzunk együtt a lehető legjobban. Tartottam szülői értekezletet, egyéni megkeresések, levélváltások segítségével tettük gördülékenyebbé a munkát, tolerálva azt, hogy van, ahol 3-an dolgoznak egy számítógépről, 6-an laknak 50 négyzetméteren, nincs lehetősége a gyerekek saját csendes zugba, kuckóba elvonultan tanulni. Elfogadva, hogy a családi élet ott zajlik minden nap a gyerek feje felett, hogy nincs íróasztala, a konyhaasztalon dolgozik, ahol az ebéd előkészítése is zajlik. Voltak családok, ahol a szülők napszámba jártak, s a gyereket nem tudták kire hagyni, így vinni kell magukkal a munkába, míg az online órák zajlottak. Más volt a helyzet azoknál a családoknál, ahol a feltételek teljes mértékben biztosítottak voltak, anyuka nem dolgozott, - esetleg lehetősége volt home office-ban dolgozni - külön szoba, laptop állt a gyerek rendelkezésére. Meg kellett keresni a lehetőségeket minden helyzethez! Ott is ahol optimális, s ott is ahol minimális feltételek voltak adottak, elfogadva azt, hogy ez nem ugyanaz, mintha az iskolában lennénk, sem a feladatok mennyiségében és sok esetben a minőségében sem. Abban szerencsések voltak iskolánk tanulói, hogy helyi vállalkozók, szervezetek lappal, tablettel, ingyenes interneteléréssel segítették a rászorulókat, így egyetlen család sem maradt IKT eszköz nélkül az osztályomban.

4. Szeretem a kihívásokat, ezt a helyzetet is lehetőségként éltem meg. (Igaz, akadt sok nehézség, felvetődött sok kérdés.) Kerestem azokat a felületeket, platformokat, ami az iskolánk által kiadott szabályozásba beleférnek, a szülők könnyen kiigazodnak rajta, s gyerekek egyszerűen el tudják sajátítani a kezelésüket, hogy képesek legyenek a felnőttek állandó támogatása, jelenléte nélkül tanulni. Lehet kreatívnak lenni, differenciált, személyre szabott oktatást megvalósítani. Erre megoldásként a Sutori-t találtam, melyet az üzemeltetők a digitális oktatás idejére ingyen biztosítottak. Számomra fontos volt az egyszerűség, az átláthatóság az eszközök kezelésében, hisz a szülők digitális kompetenciái nagyon széles skálán mozogtak. Nem várhattam el tőlük, hogy állandóan újabb felületekre regisztráljanak, tanulják meg a használatukat. A távoktatás hetei alatt sok új platformot, lehetőséget ismertem meg, de fontos volt számomra, hogy a megszokott, bevált alkalmazásokat használjam csak! Az online órák a szülők válláról vették le a terhet egy-egy új ismeret megtanításánál, feladatok elmagyarázásánál.

Mi az, ami megmaradt a tantermi gyakorlatból, mit kellett átgondolni, másként csinálni?

A mindennapi munka

Mindent át kellett gondolni!

Voltak jól bevált rutinjaink a gyakorláshoz, ezt otthon is lehetett követni. Megmaradt a sok gyakorlás, másolás, olvasás, írás, számolás. Az ellenőrzés, értékelés munkám során a továbbhaladás miatt fontos, nem volt ez másként a távoktatás idején sem, de más alapokra kellett helyezni. Át kellett gondolni a tananyag mennyiségét, hogy napi 4-5 óránál többet még a legnehezebben haladó gyermek se töltsön tanulással. Az egyéni segítések, felzárkóztatások, tehetséggondozás módját is keresni kellett. Meg kellett teremteni a digitális és papír alapon végezhető feladatok egyensúlyát, ami családonként változó volt. Lehetőséget teremtettem ezen felületek közötti választására. Nem volt kötelező a gépen dolgozni, de sok gyakorlásra adtam ott lehetőséget. A Learning Apps-ben vagy WordWall-ban szerkesztett feladatok, a Sutori kínálta lehetőségek az önellenőrzést tették lehetővé. Ezzel a szülőket szerettem volna tehermentesíteni. Fontos szempont volt számomra, hogy ne a családtagoknak kelljen tanítani! Gyakorlatunk változott, fejlődött, optimalizálódott a távoktatás alatt, a szülői visszajelzések és lehetőségek alapján.

A gyerekek sokfélék, különféle attitűddel, munkamorállal, tudással, akarattal... rendelkeznek. A távoktatás alatt (is) jól kiütközött a diákok egyénisége, tanuláshoz való hozzáállása.

A lelkiismeretesen dolgozó kisgyerekek sokat tanulhattak, gyakorolhattak önállóan. Voltak akiket nyugodtan magukra hagyhattak becsukott szobaajtó mögött szüleik, lelkiismeretesen, pontosan dolgozva végezték feladataikat. Voltak olyanok is, akik képességük, tudásuk alapján tudtak volna az önállóan tanulni, de a becsukott ajtó mögött inkább más, egyéb elfoglaltságot kerestek maguknak, játszottak, hisz a feladattudatuk még fejlesztésre szorul. Ezek a szülők nagyon jól meglátták, hogy csemetéjük effajta önálló munkavégzésre még nem képes, ezért egy helységben dolgozott a felnőtt gyermekével. Ezzel persze további kérdések merültek fel. Mennyire képes elmélyülten figyelni, ha mellette a konyhában folyamatos zörgés van, vagy telefonbeszélgetés, tesó kérdései ...zavarják a munkában. Ezen egyensúly megteremtésében ismét nagyon nagy feladat hárult a szülőkre! (Nem csodálom, hogy a napi terhek mellett, ez többeknek meghaladta az erejét.) Azok a gyerekek, akik nem képesek az önálló tanulásra, állandó segítséget, megerősítést igényelnek nehéz helyzetbe kerültek. Igyekeztem egyéni hívásokkal, segédanyagok küldésével segíteni őket, de a személyes jelenlét, kontaktus, bátorító mosoly, biztató simogatás nekik különösen hiányzott. Tapasztalatom szerint sok szülő nagyon nehezen kezeli azokat a helyzeteket, ahol „értetlen” a gyereke, ha elmagyaráz már kétszer valamit és még mindig nem érti meg... türelmetlenné, idegessé válik. Ezzel a tanulási morált nagyban rontja, rombolja, aláássa a kisgyerek önbecsülését, önértékelését negatívan befolyásolja. Igyekeztem ezekre a helyzetekre különösen figyelni, biztatni a szülőt, bátorítani, a hibázás lehetőségét a tanulás velejárójának tekinteni, elfogadni. Segítettem ötleteimmel, tapasztalataimmal, egy-egy probléma megoldásának terhét levettem a válláról. De ezek sajnos csak ideig-óraig adtak megoldást. A távoktatás legnagyobb vesztesei osztályomban azok a kisgyerekek voltak, akik tanulás folyamatában állandó megsegítést igényelnek.

Minden este levélben kapták meg tanítványaim a másnapi feladataikat, ezt azon szülők kérésre alakítottuk így, akik reggelente dolgozni jártak. A feladatokat a Teams felület mellett az osztály Facebook csoportjába is fel kellett töltenem, mert volt olyan szülő, aki nem tudta, vagy nem akarta megtanulni a felületet használni, - noha sokszor próbáltam segíteni neki - onnan leszedni, oda visszatölteni a gyerek munkáit. (Ez is egy komoly dilemma volt számomra. Hagyjam, hogy a már megszokott, általa jól ismert és használt csatornákon kommunikáljunk, vagy mindenképpen kényszerítsem a napi rengeteg feladata, teendője mellett még arra is, hogy egy tőle teljesen idegen csatornán dolgozzunk, - hisz a digitális világban való tájékozódását a munkája, életvitele nem kívánja meg.) A felnőttek este átnézték, - jó esetben a gyerekekkel,- hogy

mit kell másnap csinálni, s reggel, munkába menet előtt megnyitották a gépen azokat az oldalakat, feladatokat, ahol a tanulónak dolgozni kellett, bejelölték a tankönyvben a megoldandókat. Persze erre nem minden kisgyereknek volt szüksége, voltak akik ezt önállóan is meg tudták csinálni. Választhattak, hogy a tankönyvi feladatokat oldják meg vagy a Sutori feladatszerkesztőben összeállított játékokon gyakorolnak.

Sziasztok!

05. 21. csütörtök

Olvasás

<https://www.sutori.com/story/olvasas-05-21--71kw52pxuQBLKNB1X413mMYM>

Kötelező feladat:

- **Olvasókönyv 194. – 195.** oldal olvasása, értelmezése, Új betűnk: y (a videós órán tanuljuk)
 - Önállóan olvasd el Miau befejező részét!
 - A videós órán meghallgatom az olvasásod.
- **Vödrös 87.** oldal
 - Egyedül dolgozz!
 - Amit tudsz, azt ragaszd be a helyére önállóan!
 - Videós órán együtt fogjuk ellenőrizni!
 - Ha valaminek nem ismered a jelentését, majd a videós órán megmondom.

ÍRÁS

Füzetben, önállóan dolgozz!

- Másolni a füzetbe.
- Pontosan, figyelmesen, helyes testtartással dolgozz!
- Nézd át a munkád figyelmesen, hogy ne legyen benne hiba!

Pajti csupa víz lett.
Mindenki kinevette:
a kakas, a tyúk, a nagy kutya.
Búsan ment vissza a szőnyegre.
És milyen lett a padló utána!
Egyszer csak megint hallotta:
– Miau!

- Kérem felnőtt javítása nélkül visszaküldeni!

Matek

<https://www.sutori.com/story/matematika-05-21--wnFXbd72oe1sVEwEYgnZ6nyR>

Ma a munkafüzet 33. oldalán lévő feladatokat oldd meg!

- Önállóan dolgozz!
- Az 1. feladatot önellenőrzéssel, zölddel javítsd!
- A többi feladatot önállóan oldd meg, majd a videós órán, együtt javítjuk zölddel!

TÖREKEDJ BONTÁS-PÓTLÁSSAL SZÁMOLNI!

**CSAK AZ VÉGEZZE AZ ÖSSZEADÁSOKAT, KIVONÁSOKAT
TOVÁBSZÁMLÁLÁSSAL, AKI NEM TUD BONTANI, PÓTOLNI!!!**

Szeretettel: Ági néni

Sziasztok!

05. 15. péntek

Olvasás

<https://www.sutori.com/story/olvasas-05-15--2hqRrEGywgFXKM8pXzBwtKAZ>

Kötelező feladat:

- **Olvasókönyv 190.** oldal olvasása, értelmezése, Új betűnk: Dz
- **Labdás 80.** oldal

ÍRÁS

Munkafüzet 49. oldal – Kérem visszaküldeni!

- **Önálló munka!**
- Szülő ne nézze át!
- Videó segítségével írjuk!

Matek

<https://www.sutori.com/story/untitled--Br1DwgWzHv46rMyQNeccnytC>

Munkafüzetben ma a **18. oldal** feladatait oldjuk meg! A videós órán segítséget adok!

TÖREKEDJ BONTÁS-PÓTLÁSSAL SZÁMOLNI!

CSAK AZ VÉGEZZE AZ ÖSSZEADÁSOKAT, KIVONÁSOKAT TOVÁBBSZÁMLÁLÁSSAL, AKI NEM TUD BONTANI, PÓTOLNI!!!

Szeretettel: Ági néni

Minden nap hívtam a gyerekeket a Teams-ben, s tartottam egy élő órát, amit rögzítettem. Erre azért volt szükség, mert nem tudott mindenki a megadott időben csatlakozni, voltak akik csak később tudták megnézni az órát. (Eleinte nem hívtam őket, csak videót tettem fel nekik. A visszajelzések alapján változtattam, s tartottam minden nap egyetlen maximum 45 perces órát.) Itt megbeszéltük az aznapi feladatokat és egyetlen új anyagot tanítottam, vagy nyomtatott betűt tanultunk olvasni, vagy írott nagybetűt írni, vagy új matematikai problémát megoldani.

Néhány magyar és matematika óra Sutori feladatszerkesztőben:

<https://www.sutori.com/story/olvasas-05-15--2hqRrEGywgFXKM8pXzBwtKAZ>

<https://www.sutori.com/story/olvasas-05-21--71kw52pxuQBLKNB1X413mMYM>

<https://www.sutori.com/story/olvasas-05-11--o3EPXF5vaHiLNH8ZFt1y6xRn>

<https://www.sutori.com/story/magyar-04-02--1jeeV3EEXC1dZf9vBSZ1kbpc>

<https://www.sutori.com/story/olvasas-04-16--QaPQ1E4sWjBXxJqkG8CsnNF7>

<https://www.sutori.com/story/olvasas-05-05--jkuEUNpXL6Bc5snm63yiDbfo>

<https://www.sutori.com/story/matematika-04-06--zBxMSUTkXJrjScH1K3fS2en4>

<https://www.sutori.com/story/matematika-04-22--g5LFXd5pQeWgYNb5CYTkxcKn>

<https://www.sutori.com/story/matematika-05-21--wnFXbd72oe1sVEwEygnZ6nyR>

<https://www.sutori.com/story/matematika-05-15--Br1DwgWzHv46rMyQNeccnytC>

Az oktatás mellett nagy hangsúlyt fektettem a beszélgetésre, közösségépítésre. Minden nap volt lehetőségük az élményeikről beszámolni, szívesen megmutatták a házi kedvenceiket, új játékaikat társaiknak. Negyed 9-kor indítottam a hívást a Teams-ben, s mint a suliban - a reggeli beszélgetőkörben – megoszthatták gondolataikat. Iskolalelkészünk Endreffy Máté napi igéit néha meghallgattuk, mondanivalóját értelmeztük. Ehhez a beszélgetéshez nem volt kötelező csatlakozni – ezt nem vettem fel videóra,- de alig volt kisgyerek, aki nem tartotta fontosnak ezt a reggeli beszélgetést. Szülők mesélték, hogy nézték az órát, kapkodva reggeliztek, ha késésben voltak, mert mindenképp jelen akartak lenni, elmesélni élményeiket, s meghallgatni, hogy mi történt társaikkal. Ha valakinek szülinapja volt felköszöntöttük, elénekeltük a szülinapi dalunkat, a család gondoskodott róla, hogy legyen szülinapi gyertya, amit elfújhat az ünnepelt. Nagyon aranyosak voltak, mert megtanulták hogyan lehet az üzenőfalra írni, s e napon az egyéni köszöntések sem maradtak el.

Az ünnepeket, jeles napokat fontosnak tartom, hisz megállót adnak a mindennapokban. Április elsején csak játékos, vicces, bolondozós feladatokat küldtem nekik, a nemzeti összefogás napján egy videó segítségével beszélgettünk a 100 évvel ezelőtti trianoni eseményekről, gyereknapon tilos volt tanulni, csak a kiküldött játékokat lehetett játszani. A húsvéti ünnepkörben mindig tartok egy témahetet az iskolában, amikor az életkoruknak megfelelő szinten dolgozzuk fel a témát és rengeteget kézműveskedünk. Idén is igyekeztem ezt a lehetőségekhez mérten megvalósítani, az olvasókönyv anyagait beépíteni a téma feldolgozásába, s húsvétváró feladatsorok segítségével közelebb hozni az ünnepet.

<https://www.sutori.com/story/husvet-04-07--mbFxxjeLd6BdjqrWW4f9KN6L>

<https://www.sutori.com/story/husvet-04-08--vJgpUN8fi8xgLM74hAaMjqv9>

Már évek óta rendhagyó anyák napját tartok. Nincs ünnepi műsor, egyéni szavalatok, versek is hiányoznak, van viszont együtt töltött idő! Olyan játékokat szervezek, feladatokat adok anyának és kisgyermekének ezen a délutánon, amit együtt kell megoldani, egymás ismeretéről szólnak. Ilyenkor a gyerekekkel délelőtt készülünk a vendégvárásra, szendvicset, kókuszgolyót

készítünk, teát főzünk, hogy vendégül láthassuk az anyukákat. Sajnos az idén ez sem valósulhatott meg. Ünneplés nélkül azonban nem maradtunk. Hála befőttet készítettünk közösen, verset másoltunk, üdvözlőkártyát készítettünk, ezeket a feladatszerkesztőbe, a napi tananyagok mellé fűztem bele. <https://www.sutori.com/story/olvasas-04-28--XF3sTvEXoPH4X3qdspPoJV96>

Sziasztok!

04. 30. csütörtök

Kérd meg anyát, hogy egy elsős vonalazású lapot tépje ki az írás (gyakorló) füzetedből, mert a mai titkos feladatunkhoz arra lesz szükséged!

Olvasás

<https://www.sutori.com/story/olvasas-04-30--a97m3RTxCR7HM3jstzDQERiv>

Kötelező feladat:

- Olvasókönyv 235., *236. oldal olvasása, értelmezése

Matek

<https://www.sutori.com/story/matematika-04-30--sF4qmrE3ySvABA6LurduiaVs>

Könyvbeli feladat:

- Tankönyvben ma a **100. oldal** feladatait kell megoldanod. A videós órán segítséget adok hozzá!

ÍRÁS

TITKOS! Anya ne segítsen!!! - [Lapra másolni](#) - Videós órán segíték!

Édes jó Istenem,
Hallgass meg imámat,
Áldd meg minden jóval
Édes jó anyámat!
Áldó két kezedet
Tartsd mindig rajta,
Mosolyogj rá szeretet,
Ne legyen bús napja!

- Ha kész a másolás készíthetsz belőle egy üdvözlőkártyát!

Szeretettel: Ági néni

Az anyák napi ünnepünk így alakult: <https://www.sutori.com/story/copy-of-anyak-napja--EDGqYnK5vt3DHAmYbGCfRS62>

A napi munkában igyekeztem úgy adni a feladatokat, hogy a kézműves munkák, rajzok, dalok, mozgásos tevékenységek az olvasmányhoz kapcsolódjanak, így teremtve koncentrációt a tantárgyak között. Fontosnak tartottam mindig kihangsúlyozni a szabad levegőn való mozgást. Szerencsére tanítványaim kertes házában laknak, s ez nem okozott problémát.

Folyamatosan kapcsolatban voltam a szülőkkel, véleményükkel segítették munkámat. Google űrlap segítségével végeztem közvélemény kutatást, melyet 2 anyuka kivételével mindenki visszajuttatott. (Az ő IKT kompetenciájukat meghaladta ez a feladat, ezért a véleményüket szóban, telefonon hallgattam meg.)

Kíváncsi voltam mit szeretnek a digitális oktatásban.

- Több idő marad játszani a tesókkal, sokat van együtt a család.

- Akkor tanulok, amikor tudok, online órákon kérdezhetek, ha valamit nem értek.
- Van időm a teljes munka befejezésére és a szebben írásra.
- Sokat együtt lehetünk anyával.
- Itthon a saját szobámba lehetek.
- Én osztom be az időt, ehetek közben, lehetek pizsiben is.
- Nem kell túl korán kelni, és hamarabb van vége.

Megfogalmazták a hiányterületeket is:

- Hiányoznak a többiek és a személyes találkozás.
- Hiányoznak az osztálytársak, a tanító néni, az iskolai foglalkozások.
- Egyedül vagyok, nincsenek itt a barátok.

Ebből a gyermeki igényből fakadt, hogy a szülők – a szabályok lazulása után - játszótéri programot szerveztek az osztálynak, ahová engem, a tanító nénit is meghívtak. Kihhasználva a kiscsoportos oktatás lehetőségét kalandparkban való játékos foglalkozás keretében közösséget építettünk, megtapasztalták újra az együttlét örömét, hisz egy formálódó közösség életében hosszú, ha fél évet nem találkoznak egymással.

Otthoni tanulás jellemzői a szülők és gyerekek szerint:

- Kezdeti időszak nehéz volt, barátkozni kellett az új rendszerrel, a távoktatással. Hiányoztak a barátok, a megszokott közösség. A feladatok nagyon érdekesek voltak, változatosak.
- Számomra hasznos volt, mert megtanultam sok új dolgot a számítógép használatról, megtanított az önállóságra, időbeosztásra.
- Jó az otthoni tanulás, de az iskolába tanultakhoz képest sokkal nehezebb, mert nem tudom úgy elmagyarázni mint a tanító néni!
- Minden nap tanultam, mert tudtam most ez az “iskola”, ez az én feladatom.
- Szeretek itthon tanulni mindent megcsinállok időben.

Voltak hullámvölgyek ebben az időszakban, szükség volt segítségre, motivációra. Néhány jó időben elmondott, elküldött gondolat átsegítette a családokat, gyerekeket a nehézségeken.

<https://biteable.com/watch/ksznm-2562519>

Ellenőrzés, Értékelés

Első osztály év elejétől tanuljuk a helyes javítási szokások kialakítását, az önellenőrzés fontosságát, a „hibázás a tanulás velejárója” elv elfogadását. Fontos, hogy a kisgyerek megértse a tanulás lényegét, ráérezzen – az életkor előrehaladtával – a tudás, mint motivációs bázis lehetőségére. Ebben az életkorban természetesen anya, a család és a tanító néni örömeért tanul, de a szépen leírt betűire, ügyesen számolt műveleteire, olvasására büszke. Mindennapi gyakorlatomban igyekszem nagyon sokat dicsérni, simogatással, mosollyal, szavakkal. Az önmagához mért fejlődés a mérvadó, s ezt első osztályban az egyénre szabott szöveges értékelés lehetővé teszi, támogatja. A távoktatás alatt az ellenőrzés, értékelés rendszere is átalakult, a metakommunikációval adott jelek hiányoztak a gyerekeknek és nekem is. A tanítványaim írás munkáit minden nap fotón küldték el a szülők, amit kijavítottam, értékeltem piktogramokkal, szövegesen. Voltak olyan tanítványaim, akik rosszul írtak, alakítottak betűket,- habár új betűt csak videós órán, közös megbeszélés, összehasonlítás, vázolás után írtunk. Őket hívtam, s egyéni segítséssel, élő kapcsolatban korrigáltuk a hibát, nehogy rosszul rögzüljön. Az volt az egyik legnehezebb feladat, hogy vázolás, írás közben nem láttam, hogy helyes-e a testtartása, megfelelő-e a ceruzafogása, helyes kezdőpontból indul-e, hogyan íveli, alakítja a betűket, s csak akkor tudtam értékelni, amikor már néhány betűt leírt a füzetébe, munkafüzetébe. Nagyon remélem, azt tapasztalom majd második osztályban, hogy minden hibát sikerült idejében korrigálni, s nem lesznek rossz beidegződések! Az írásmunkáik külalakjával elégedett vagyok, két kisgyerek az otthoni tanulás alatt szebben, pontosabban írt, mint az iskolában. A tízesátlépéses matematikai műveleteknél igyekszem a bontás-pótlás módszeréhez szoktatni a tanítványaimat, ezt gyakoroljuk sokat az iskolában. Április elején mindenkit egyesével felhívtam, hogy megnézzem használja-e ezt a módszert. Sajnálattal tapasztaltam, hogy azon kisgyerekek, akik márciusban az iskolában ügyesen tudtak bontani, pótolni, a karantén alatt nem gyakorolták, inkább egyesével továbbszámláltak. Néhány ezt követő videós órán igyekeztem „visszaszoktatni” tanítványaimat ehhez a módszerhez, s a napi feladatok kiadásánál mindig figyelmeztettem őket, hogy ezt a módszert gyakorolják. Természetesen vannak akiknek ez még nehéz, ők számolhatnak eszközzel, továbbszámlálással... Az önállóan elvégzett matematika feladatokat megoldókulcs alapján, önállóan(?) javították. Minden héten egyszer meghallgattam a hangos olvasásukat. Volt aki felvette hang- vagy videó fájlként és azt küldte el, volt aki élő hívásban szeretett olvasni. Mindenkit úgy hallgattam meg, ahogy neki jó volt, előre egyeztetve az időpontot. Néhány tanítványom nehezen tanult meg összeolvasni, a betűk felismerése gondot okoz neki, gyakran keveri őket. Az iskolában minden nap olvastattam őket, segítettem több érzékszervre ható megerősítéssel a helyes betű-hang kapcsolat rögzítését, segítő

képekkel a betűdifferenciálásokat. Az egyéni megsegítés, az órai differenciálások mellett velük hetente többször órák után is gyakoroltuk az olvasást. Ők nagy vesztesei a távoktatásnak, mert ez a rendszeres, szakszerű segítség nagyon hiányzik nekik.

Együttműködés

Ha szeretnénk fejlődni a digitális oktatásban rengeteg lehetőség, feladat áll előttünk. Sok felület, új alkalmazás, online kurzus, webinárium állt rendelkezésünkre az elmúlt hónapokban. Hatalmas innovációs lehetőséget nyújtott ez az időszak, sok anyagot osztottak meg a pedagógusok, megkönnyítve, segítve egymás munkáját. Vannak a munkaközösségünkben fiatalok, akik könnyen, gyorsan eligazodnak ezeken a felületeken, alkalmazásokon, s szívesen segítenek az x-generációnak. Gubik Barbara és Medveczki János kollégáink mindig rendelkezésünkre álltak, ha kérdésünk adódott, elakadtunk valahol. Testvérem, Eilerné Hollós Ildikó is pedagógus, vele is sok szakmai kérdést megbeszélünk, tanítottuk, segítettük egymást, ha valami jó, újszerű, használható anyagot találtunk. Szerencsésnek mondhatom magam, hisz az évfolyamon tanító kollégáimmal remek a kapcsolatom. Folyamatosan segítjük egymás munkáját, megosztjuk tapasztalatainkat, kikérjük egymás véleményét, hogy még jobb eredményeket érjünk el. Eleinte nehéz volt megtalálni az egyensúlyt a munkával töltött órák és a szabadidő között. Rengeteg időt ültünk a gép előtt, nagyon sok tennivaló volt, a járatlan úton nehezen tájékozódunk. Mindennapi tanítási gyakorlatunkban eddig is használtunk IKT eszközöket, alkalmazásokat, különböző online szakmai csoportok tagjaiként megosztottuk munkáinkat és felhasználtuk kollégákét is, de ez teljesen más kihívás elé állított bennünket. Nagyon köszönöm kolléganőimnek Bezsényi Orsinak, Fejesné Császár Évának és Kárászné Németh Anitának, hogy tudunk együtt gondolkodni, egymás erősségeire építve ilyen jó csapatot alkotunk! Segítség volt mindennapi munkánkban, hogy mi mindig számíthattunk egymásra!

Összegzés, tanévzárás

Sok hír, cikk számol be arról milyen volt a digitális oktatás, jó esetben következtetéseket vonnak le, mérlegelnek, a hibák, s jó eredmények tükrében feladatokat tűznek maguk elé.

Így, tanév végén az összegzés, visszatekintés marad: Mennyire sikerült megoldani ezt a feladatot? Hogyan tudjuk zárni elsős osztályommal a 2019/2020-as tanévet?

Az emberek életében szükség van ünnepekre, megállókra. Egy tanév lezárása is egy ilyen szakaszhatár minden ember életében. Megvan, végigcsináltam, teljesítettem, magtanultam. Fontos, hogy ezt a lezárást most, a digitális oktatás végén is megtegyük. Vegyük számba mit

végeztünk el, teljesítettünk – jól, rosszul -, miben kell fejlődünk, mit tanultunk. A lezárás fontos a gyerekeknek is, mit tanultam meg, hol vannak hiányosságaim, mit tudok tenni, hogy még eredményesebb munkát végezzek. Magamhoz képest miként végeztem a feladatot, hogyan teljesítettem? Kihasználtam-e a távoktatás minden kikapuját, hogy megússzam a tanulást, vagy a belső motivációm, a szülői, pedagógusi ráhatás segítségével lelkiismeretesen dolgoztam. Érzelmi lezárásra szükség van.

Minden feladatnak, projektnek akkor van vége, ha megtörtént az összegzés, elvégzett munka értékelése, a hiányok feltárása, az erősségek számbavétele, s a mérlegelés következtében körvonalazódó feladatok megfogalmazása.

Lezárásként álljon itt egy tanmese, mely a mindennapi életünkre is igaz, s a digitális, távoktatásra kivetítve a jó- és árnyoldalakat kereshetjük!

Öreg bölcs üldögélt a Korinthusba vezető út szélén. A városba igyekvő idegen rövid pihenőt tartva beszédbe elegyedett vele:

– Milyenek itt az emberek? – tudakolóda.

– Hová valósi vagy? – kérdezett vissza az öreg bölcs.

– Athéni vagyok.

– És felétek milyen nép lakik? – kérdezett tovább az öreg.

– Hát tudod, rettenetes társaság! Mind csaló, lézengő, lusta és önző. Ezért is jöttem el onnan.

– Nincs szerencséd! Korinthusban sem jobb a helyzet. Itt is csupa csalóval és lézengővel, lusta és önző emberrel fogsz találkozni. – mondta az öreg. A vándor búsan folytatta útját.

Nem sokkal később újabb idegen állt meg az öreg bölcs előtt. Őt is az érdekelte, hogy milyen emberek laknak Korinthusban. Ő maga is Athénből érkezett. Neki is feltette az öreg bölcs a kérdést, hogy ott milyenek az emberek.

– Nagyszerű emberek élnek ott! Barátságosak, segítőkészek és nagyon becsületesek! – válaszolta nem kis büszkeséggel az utas.

– Nagy szerencséd van! Korinthusban is ugyanilyen nagyszerű emberekre találsz majd! – mondta az öreg bölcs.

A vándor vidáman füttyörészve folytatta útját a város felé.

A két beszélgetést végighallgatta egy fiatalember, aki gyakran időzött az öreg bölcs társaságában.

Felháborodottan jegyezte meg:

– Nagyot csalódtam benned! Sose hittem volna, hogy te is ennyire kétszínű vagy!

Az öreg bölcs mosolyogva csillapította:

– Tévedsz, fiatal barátom. Tudod, amilyen világ benned él, olyan lesz a világ, amiben te élsz! Akinek a szíve gyanakvással és előítélettel van tele, aki mindenhol csak a rosszat látja, és mindenkiről ezt feltételezi, az bizony mindenütt hozzá hasonló önelégült emberekkel fog találkozni. De akinek a szívét jóindulat tölti el, aki képes észrevenni a jót és a szépet maga körül, és tud örülni mások sikere fölött is, az a világon mindenhol barátságos emberekre talál.

Ha jó oldalát nézem a dolgoknak fontos kiemelni, hogy egységes platformon dolgozhattunk, ezáltal könnyebben eligazodtak a tanulók, szülők a feladatok közt. Osztályomban mindenkinek rendelkezésre állt IKT eszköz,- akik önálló számítógéppel rendelkeztek nagyon jó helyzetben voltak. A szülők hozzáállása példa értékű volt, a maga módján, lehetőségei, képességei mértékében mindenki segítette a munkát. A gyerek többsége kitartóan dolgozott, feladatát tudása, képessége szerint napi rendszerességgel elvégezte. Kollégáimmal segítettük egymást.

Az árnyoldalak kérdéseket vetnek fel, melynek megválaszolása, megoldása elengedhetetlen, ha továbbra is távoktatásra lesz szükség. Néhány megoldásra váró kérdés, feladat:

- Hogyan lehet hatékonyan segíteni a tanulási nehézséggel küzdő, az állandó megsegítést igénylő kisgyerekeket?
- Miként lehet a szülők válláról levenni a terhet, hogy nekik ne kelljen tanítani?
- A gyakorlás, ellenőrzés, értékelés könnyítése érdekében jó lenne olyan feladatszerkesztők használatát megtanulni, s megtanítani a gyerekeknek, (szülőknek,) ahol én, pedagógusként látom, hogy mennyi feladatot, milyen eredménnyel végzett el a tanítványom. (Ehhez persze fontos lenne megértetni a szülőkkel, hogy ezek gyakorló anyagok, ne ő végezze a feladatot, mert így hamis képet kapunk gyermeke tudásáról.)
- Mit tegyenek azok a szülők, akik nem engedhetik meg maguknak, hogy otthon legyenek a gyerekeikkel?
- Miként lehet megvalósítani, hogy mindenkinek optimálisan álljanak rendelkezésre az IKT eszközök?

Továbbgondolásra érdemes, hogy az itt megszerzett tapasztalatainkból mivel tudjuk hatékonyabbá tenni a tantermi oktatást. Az IKT eszközök segítségével megvalósítható-e az individualizált tanítás?

Nagy munkát végeztek a pedagógusok, diákok, szülők. Ahol támogató családi háttér állt a gyerek mögött, ott könnyebb volt a tanulás. A megfelelő informatikai háttér elengedhetetlen volt a digitális oktatáshoz. Mégis azt gondolom, hogy alsó tagozaton, első-, második osztályban nem ideális a távoktatás, mert ebben az életkorban fokozottan szükség van a személyes kapcsolatra, segítségre, magyarázatra.

Nem kell azt az álmodni, hogy ez tökéletes volt. Egy nehéz helyzetből próbáltuk kihozni a legtöbbet! Hogy szeptemberi iskolakezdés mit tartogat számunkra nem tudjuk, de ha Isten igéje vezet, akkor könnyebben boldogulunk. „Minden dolgotok szeretetben menjen végbe!” (1Kor 16,14)